

U jezu v Kadani probíhá archeologický průzkum se zajímavými nálezy

14.8.2024 - Dana Zikešová | Povodí Ohře

Dolní jez v Kadani na řece Ohři aktuálně prochází kompletní rekonstrukcí a v souběhu se stavebními pracemi zde probíhá také záchranný archeologický výzkum. Archeologům se podařilo nalézt kromě základů staveb z první poloviny 19. století, keramiky z 16. století také šestikrejcar Františka II. z roku 1800 a zlatý špendlík. Jedná se o nejrozsáhlejší archeologický výzkum v Kadani.

Záchranný archeologický výzkum prováděný Ústavem archeologické památkové péče severozápadních Čech, v. v. i. intenzivněji probíhal od 17. června a pokračuje dosud. Hlavní fáze skončí pravděpodobně tento týden.

Výzkum probíhá v lokalitě, kde dojde k výstavbě nového rybího přechodu, jehož základ zasahuje do severovýchodní části říčního ostrova Písečná hlava. K němu původní dřevěný jez vedl, na rozdíl od současného, vůči řece šikmo a vzdutou vodu přiváděl k mlýnskému náhonu tzv. Českého, neboli Steinkopfova mlýna. Proti mlýnu se na ostrově v minulosti nacházel areál menších mlýnských staveb, z nichž některé byly také opatřeny vodními koly. Proti jarním povodním a ledochodům byla tato kola chráněna silnou ochrannou zdí.

„První sondy a průběh skrývky nejprve naznačovaly, že vše bylo při stavbě betonového jezu v 60. letech 20. století zničeno. Poté nám však stavebníci oznámili nález pozůstatků staré ochranné zdi a postupně se podařilo nalézt i základy všech dalších staveb areálu. Stály zde nepochybně již kolem roku 1842 a v druhé polovině 19. století byly přestavovány,“ popisuje průběh archeologických prací vedoucí výzkumu Kryštof Derner.

Při pokračujícím bagrování byly níže nalezeny dřevěné kůly a vodorovně uložené trámy, mezi nimiž se podařilo rozlišit tři různé konstrukce, ležící v rozdílné hloubce. Nejvýraznější z nich tvořila základ dřevěné stěny z mohutných kuláčů, patrně předchůdkyně kamenné ochranné zdi z 19. století. Nejspíš se jednalo o dřevěné nábreží starší fáze areálu, podle doprovodné keramiky přibližně z 16. až první poloviny 19. století. Další byla obdobná ale hlouběji uložená fošnová stěna a poslední byl

dřevěný rošt, patrně základ dřevěné stavby.

Archeolog Kryštof Derner dodává: „Celkem bylo nalezeno a popsáno 143 dřev. Přesnou dataci těchto konstrukcí umožní dendrochronologie. Podle unikátního vzorce sledu širokých a úzkých letokruhů odebraných vzorků dřev odpovídajících různé intenzitě osvitů v minulosti může být přesně určen rok smýcení dřeva. Zatím bylo odebráno 22 vzorků. Jedná se o nejrozsáhlejší podobný výzkum v Kadani. Nejzajímavějšími nálezy tzv. hmotné kultury je šestikrejcar Františka II. z roku 1800 a zlatý špendlík. Ten byl patrně původně nošen jako ozdobná součást honosného oděvu.“